

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas III. De argumentis in opposito.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

bent sumi, cum quæritur, an sint distinctæ realiter à composito.

IV. RATIO. Definitum & definitio non habent diversas realitates, partes autem Physicæ sunt Physica definitio totius. In idem ferme recidit, hic alius medius terminus. Quod est de essentia rei non distinguitur realiter ab illo, partes unitæ sunt de essentia totius. Ergo.

RESPONDET Pontius. Negando definitionem Physicam cum definito esse idem realiter, addit quod partes Physicæ non sint definitio Physica totius se solis, non enim possum dicere hominem esse animam rationalem, & corpus unita, sed deo dicere est aliquid constans animâ rationali & corpore unitis.

CONTRA. Tum quia Definitio Metaphysica est idem realiter cum definito Metaphysicè spectato. Ergo & definitio Physica, erit idem realiter cum definito Physicè spectato. Tum quia si definitio Physica, non est idem realiter, cum definito physicè spectato, hoc ipso non est definitio illius, ad eum planè modum, quò si homo definiatur definitione muli, hæc definitio non erit definitio hominis, hocque videtur deponere conditio definitionis, quæ debet clarioribus terminis, definitum evolvere, explicareque naturam rei, quomodo autem explicabit naturam rei, id, quod non est naturæ rei, sed quid ab illo realiter distinctum? Illud quod addit, non convincit, quia quando definitur *Ens rationis*, esse id cuius totum esse, est tantum objectivè in intellectu; nemo dicit importari distinctionem realem inter ens rationis, & inter id, quod est tantum objectivè in intellectu, quæram enim de ipso quod in re est *Ens rationis*, quid sit illud. Unde dici potest illud ly *id* vel *aliquid* poni non nisi loco generis, non verò ad significandum aliquid distinctum realiter.

V. RATIO est. Tertia illa entitas vel uniretur partibus vel non uniretur; si primum. Ergo non spectaret ad entitatem eandem; si uniretur. Ergo ex illa tertia entitate, & ex partibus, sequeretur tertia illa entitas, & sic in infinitum.

RESPONDET Pontius: Non uniretur propriè illa entitas, quia illa uniuntur propriè, quæ se non includunt, totum autem includit partes. Addit admissio: quod unatur compositum partibus, negat confluentiam illam tertiam entitatem; sicut enim ad unionem non sequitur unio, ita ad tertiam entitatem, non sequitur tertia entitas.

CONTRA. Totum includens partes, parti possumus in id quod includit, & illud quod includitur, de hoc ipso quod includit, prout distinctum realiter, ab eo, quod includitur, quæro, uniturne vel non partibus, redibitque argumentum factum. Tum quia verum qui-

dem est, illa quæ uniuntur propriè, non se includere, sed id verum est, non de iis, quæ constituturum substantiale, hoc ipso enim non esset unum substantiale, si & identitate & unionem carerent. Tum quia quamvis ex unionem non sequatur alia unio, hoc inde fit, quia non est fundamentum idem, ponendæ secundæ unionis, quod fundamentum est ponendæ primæ, nempe determinatio indifferentiæ, quod autem est fundamentum ponendi primi compositi distincti realiter à partibus unitis, idem est fundamentum secundi compositi, nam quia uniuntur partes accedit illis novum, quod est compositum, ita quia est unum extremum quod sunt partes unitæ, & aliud extremum quod est ipsum compositum, consurget novum compositum, ita ut sicut ex compositione partium inter se, sequitur tertia entitas, ita ex compositione totius cum partibus (quæ compositio pro hac parte responsionis admittitur) sequetur alia quarta entitas, & sic in infinitum.

DIFFICULTAS III.

De Argumentis in oppositum.

OBJICITUR I. Auctoritas. *Prima sit auctoritas Aristotelis.*

I. ejus Locus est secundi de anima textu 27. ubi dividit substantiam corpoream in tria membra, Materiam scilicet Formam & Totum compositum. Ergo Totum infert Pontius, est distinctum à materia & forma.

RESPONDETUR. Negando consequentiam, si sit res, ut debet esse, de distinctione reali, nam falsum est quod omnia membra dividendia, debeant esse distincta realiter. Certè enim actio & passio à se non distinguuntur realiter, nec omnia membra debent esse res, nam principium dividitur in privationem, quæ non est res. Ens dividitur in positivum & negativum, neque tamen negativum Ens, est res quæpiam.

II. Locus est ex quinti Metaph. cap. 14. ubi ait: Sex non esse bis tria sed semel sex, quod est falsum inquit Pontius, nisi constitutum totum ex his tribus, esset distinctum à bis tribus.

RESPONDETUR. Loqui hinc Aristotelem de sola distinctione rationis, cum certè si ponantur sex homines, quid in re est illud sex, præter illos homines.

III. Locus est ex 7. Metaph. textu 7. ubi docet compositum, non esse sicut acervum, sed se habere quemadmodum Syllabam *Ba*.

RESPONDETUR. Neque per hoc significari

distinctionem realem, neque enim Ba. Realiter distinguitur ab B. & A. simul sumptis, quamvis unionem quandam vocalem importet, quæ non sit sola approximatio, qualis est in lapidibus, hinc si B. & A. approximantur pronuntiatione, si non habeant unionem quandam vocalem, quæ requirit abjectionem e, adjuncti in pronuntiatione B, non fiet Syllaba Ba, ita & compositum dicitur non solum approximationem partium, sed & unionem illarum. Rursus ad conditionem acervi, parum interest, si vè sic, si vè ita ponatur lapis, jam autem in Syllabis intercedere debet ordo habitudoque, quæ si mutetur, non erit idem jam totum, seu eadem Syllaba; & ita interest ad Syllabam Ba ut prius B ponatur, & si præponatur A. non erit jam eadem Syllaba. Significat ergo Aristoteles etiam in composito, debere haberi ordinem & habitudinem, nec mansurum idem compositum accedente aliâ formâ.

IV. AUCTORITAS est, quâ utitur Mastrius, quod Aristoteles loquens de compositione substantiali, non dixerit materiam & formam esse per se unum, sed facere per se unum.

RESPONDETUR. Istud facere, esse non nisi ex modo concipiendi distinctum, ab ipso facto, nec locus hic ostendit requiri majorem distinctionem. Quod autem nunquam dixerit Arist. materiam cum forma, esse per se unum, id non convincit, nam partes substantiales, semper in recto importantur, adeoque non poterat dicere Arist. quod Materia cum forma, sit per se unum. Rursus non potuit dicere Aristor. quod Materia & forma sint per se unum, quia cum materia & forma sint plura per se partialia, quomodo sine superaddita explicatione, dici poterunt per se unum? Sed quando Arist. locutus est de materia & forma circumscriptis jam, nego quod æquivalenter non dixerit; Cum est compositum, esse materiam & formam per se unum, appellat enim 8. Metaph. Textu ultimo compositum substantiale, materiam & formam idem.

V. AUCTORITAS est 8. Metaph. c. 15. ubi ait: Omne quod plures habet partes, & non est totum quasi coactio, ipsum totum est aliquid aliud præter partes, unde etiam 7. Metaph. textu ultimo ait, quod caro non solum est ignis & aqua, ex quibus componitur, sed etiam aliquid aliud.

RESPONDETUR. Aristotelem illo loco non plus voluisse, quam quod quando est aliquid verè genitum, & non se habeat sicut acervus lapidum, debeat dari causa istius generationis. Quæcûq; plures partes habent, inquit, & non est totum causa coactio, sed ipsum totum, est aliquid præter partes (ut indubiè genitum non est anima & corpus, si tanquam partes & distributivè sumantur) est ali-

qua causa, & etiam si totum sit aliquid præter partes, sufficit ut sit aliquid ratione, præter partes. Posteriori etiam loco idem vult, quod caro non sit ignis & aqua tanquam partes, & distributivè sumpta, sufficitque ut sit aliquid aliud ratione. Fortè etiam significat quod elementa, non sint Formaliter in Mixto.

Secunda Auctoritas est S. S. Patrum, ex quibus est Achanasius, qui prout citat Magister in tertio distinctione 2. Anathematizat eos qui totum hominem quem assumpsit DEI Filius, de novo assumptum, vel liberatum, tertiâ die à mortuis resurrexisse non consentiunt.

RESPONDETUR. Non plus velle Sanctum Patrem, quam quod post resurrectionem partes Christi non fuerint disjunctæ, ita S. Thomas 3. par. q. 60. Ar. 3. ad 2.

Tertia Auctoritas est Concilii Constantiensis, damnantis propositionem Joannis Hus, quod natura Divina, & natura humana, sit unus Christus.

RESPONDETUR. Damnata esse hanc propositionem in sensu affirmato hæreticè, nempe quasi ex confusis duabus naturis, facta fuerit una tertia natura.

Obijciunt secundò. Omnis causa vera & realis quæ causatur per influxum verum & realem, distinguitur à suo effectu realiter, neque enim idem causare potest seipsum, sed materia & forma sunt veræ causæ compositi. Ergo.

RESPONDETUR primò huic argumento, Materiam & formam collectivè sumptas, non esse causas compositi; adeoque neque ab illo distingui, sed esse causas Compositi distributivè acceptas, distributivè autem acceptæ unaquæque, distinguitur realiter inadæquatè à composito; licet ut illa ipsæ distributivè acceptæ causent compositum, non debeant privari confortio suo. Sic v. g. ut hæc propositio: Omnes Apostoli constituunt numerum 12. sit vera, non debent Apostoli sumi collectivè, sumpti enim collectivè, non constituunt duodenarium numerum, sed sunt ipsi 12. distributivè tamen accepti, causant duodenarium numerum, sed rursus quando distributivè accepti causant duodenarium numerum, non causant illum nisi simul, quia si vel unus absit, non erit numerus duodenarius. Sic etiam in præsentī, partes collectivè acceptæ, non causant compositum, sed sunt ipsum compositum, distributivè tamen acceptæ causant compositum, sed causant simul, hoc est non ita una, quin causet etiam alia. Ubi ut vides, ly simul, non debet, applicari ad partes, quia partes simul sumptæ & partes collectivè sumptæ, verbis differunt; sed applicari debet ly simul, ad causare: secundum quoniam.

quam distinctionem, propositiones illæ Pontii, materia & forma simul sumptæ, sunt causa adæquata totius, item materia & forma causant copulativum compositum, distinguendæ sunt: Si enim ly copulativum & simul applicetur ad causare, veræ erunt propositiones; si applicentur ly: simul & copulativum ad partes, falsæ propositiones erunt.

Contra Responsonem.

INSTAT I. Mastrius. Materia & Forma non sunt integra causa compositi substantialis nisi ut unitæ, & copulativum sumptæ, nam partes unitæ sed singulatim sumptæ, non sunt causæ compositi, nisi partiales; & collectivè sumptæ, integrant unam causam totalem, Ergo compositum cum sit effectus, causatus ab eis collectivè sumptis, erit quid realiter distinctum, ab ipsis collectivè sumptis.

RESPONDETUR. Materia & Forma non sunt causa integra compositi substantialis, nisi ut unita & copulativum sumptæ, hoc est, quia causatio unius, supponit consortium alterius, adeoque simul, construendo, cum causare, concedo Antecedens; non sunt causæ nisi ut unita applicando ly: simul, & copulativum ad ipsas partes, nego Antecedens. Probatio autem Antecedentis hoc solum evincit, quod concedit distinctio.

INSTAT 2. Causa partialis ut partialis respicit totalem, & causa inadæquata adæquatam, sed forma unita materiæ, est causa partialis & inadæquata compositi, & è converso, est etiam causa inadæquata, Materia unita formæ, ergo simul & collectivè sumptæ, integrant unam causam adæquatam.

RESPONDETUR. Formam unitam materiæ esse causam partialem, si excludatur consortium aliæ causæ, & si ly simul non se teneat ex parte causare. Concedo Major: Si non excludatur consortium aliæ causæ, & ly simul applicetur ad causare, licet non applicetur ad partes, erit tunc forma causa partialis, nego maiorem.

INSTAT I. potest 3. Quæ est distinctio inter partem unam causantem compositum, in consortio alterius, & illius causatum? Si non salvatur distinctio, corrumpit principium lumine naturæ, inter causam & causatum esse distinctionem; Si salvatur, ergo etiam salvari poterit inter compositum, & inter partes simul sumptas, ly simul, construendo cum partibus.

RESPONDETUR. Causa causans in consortio alterius, habebit pro effectum compositum, quod ratione alterius quod includit, distinguitur realiter inadæquate à sua parte; & quia constru-

do simul cum partibus, nihil responder in toto, quod non responder in illis partibus, ideo nec erit inter hæc distinctio, nec comparabuntur inter se, sicut causa & effectus. *Sed*

RESPONDETUR 2. eidem Objectioni secundæ cum Hurt. Materiam & formam, esse causas intrinsecas, causæ autem intrinsecæ, non causant suum effectum verè, sed tantum constituent.

INSTAT 1. Pontius. Si causaretur realiter totum à partibus, distingueretur ab illis realiter. Ergo etiam quia constituitur ex illis, distinguitur ab iisdem realiter, neque enim idem potest realiter constituere seipsum.

RESPONDETUR. Disparitatem esse: quia causare non fit per meram exhibitionem ejusdem suæ entitatis, sed per productionem distinctæ entitatis; constitutio autem alicujus, fit per solam exhibitionem ejusdem suæ entitatis, eadem autem entitas, non fundat à seipsa distinctionem.

INSTAT 2. idem. Totum quodlibet habet quatuor genera causarum, ut docet Philosophus, inter quæ genera causarum, numerantur etiam materia & forma.

RESPONDETUR. Aliud est dicere quod quatuor sint causæ, nam entitas materiæ, non est entitas formæ, entitas item efficientis, non est idem in entitate cum prioribus, finis denique non est quidquam illorum trium, & in hoc sensu, sunt quatuor causæ, sed falsum est, ex eo quod quatuor sint causæ, jam illas æqualem modum influendi, adeoque & æqualem distinctionem à suis quorum sunt causæ habere. Quod si non habent æqualem modum influendi, nec erit necesse materiam & formam distinguere distinctione tali, qualem habet efficientes; & sic quia efficiens quando reproducit seipsum, secundò, non habet eundem modum influendi, ac cum producit aliquid primò, etiam ex modo influendi diverso, sequitur distinctio realis efficientis ab illo, quod primò producit, non sequitur autem ab illo, quod secundò producit; Ita & ex modo influendi in compositum debito materiæ & formæ, qui est condistinctus à modo influendi efficientis, sequi poterit, ut compositum ab efficiente distinguatur realiter, non autem à materia & forma unitis. Respectu autem cujus materia & forma sint causæ distinctum realiter effectum causantes, dictum supra. Dici etiam potest, Totum habere quatuor genera causarum, numerando, tam intrinsecas, quam extrinsecas, intrinsecæ autem causæ, sunt causæ, sed intrinsecæ, adeoque indistinguibiles realiter, à suo causato.

INSTAT 3. idem. Causæ extrinsecæ distinguuntur realiter à suo effectum, Ergo & causæ

causæ intrinsecæ à suo, quia distinctio causæ ab effectu, non oritur ex ratione extrinseci vel intrinseci, sed ex ratione causæ realiter influentis, causa autem intrinseca, realiter influit.

RESPONDETUR, consequens supponere, quòd causæ intrinsecæ habeant aliquem effectum realiter, & quia illum non habent, nec debent ab illo distingui realiter, causæ autem extrinsecæ habent effectum suum realem. Cur autem illæ non habeant, habeant hæc dictum ad instantiam primam. Et licet non oriatur primò à ratione extrinseci vel intrinseci distinctio illa, oritur enim primario ex influxu, ad quem consequitur ratio causæ, vel extrinsecæ, vel intrinsecæ, sed consecutivè, oritur à ratione intrinsecæ vel extrinsecæ causæ; illa enim taxat conditionem influxûs, & quia materia & forma habent influxum realem non nisi hòc sensu, quia non intentionaliter sese exhibent composito, sed non habent influxum realem, per resultantiam aliis à se entitatis, quæ resultantia solis extrinsecis causis convenit, ideò adhuc illæ causæ intrinsecæ, à composito, indistinctionem realem habebunt.

INSTABIS quartò ex Mastro. Distinctio causæ ab effectu, oritur ex distinctione causæ ut sic, quæ est influere esse in aliud, ergò & causæ intrinsecæ, debent distingui realiter à suo causato.

RESPONDETUR. Definitionem causæ communis ad causas quæ tales, & ad causas constitutivas non esse hanc influere esse in aliud, consequenter ex definitione causæ ut sic, communis etiam ad causam constitutivam, non potest argui distinctio realis, causæ intrinsecæ ab effectu: & licet inter causam quæ talem & effectum sit relatio realis, non tamen inter causam sumptam pro constitutivo, & inter effectum sumptum pro constituto.

INSTAT idem quintò. Nihil potest causare se ipsum, quia causa supponitur præexistens ad causatum, nihil autem præsupponitur sibi ipsi, quod procedit de quibuscunque causis. Ergò vel negandum est materiam & formam esse causas intrinsecas compositi, vel concedenda distinctio realis, inter ipsa.

RESPONDETUR. Nihil potest causare se ipsum, causationem accipiendo pro causatione quæ tali, sed potest causare causatione sumptâ pro constituyente, potest autem constituere aliquid, dando se non nisi in partem, adeoque nihil distinctum producendo. Unde non negatur, Materiam & formam esse causas intrinsecas compositi, licet negetur esse simpliciter & sine addito causas compositi, cum illud causent non nisi dando se in partem.

OBJICITUR III. Partes compositi distributive acceptæ sunt distinctæ realiter saltem inadæ-

quate à composito. Ergò & collectivè acceptæ. Probatur consequentia, ideò distributive acceptæ sunt distinctæ realiter, quia distributive acceptæ causant compositum. Sed etiam collectivè acceptæ, causant compositum. Quod ipsum probatur, quia totum, habet causam suam totalem intrinsecam, sed nisi partes collectivè acceptæ causarent compositum, non haberet compositum causam suam totalem intrinsecam, nam distributive acceptæ, sunt nonnisi causa partialis.

RESPONDET primò Oviedo. Implicare dari causam totalem intrinsecam, quia conceptus causæ intrinsecæ, est conceptus partis poscentis componere, implicat autem aliquam partem, adæquatè componere, hinc quamvis totum sit adæquatè compositum, & causatum, non dicit tamen adæquatam causam totalem; sed plures inadæquatas. *Hæc tamen Responsio*

NON SATISFACIT. Nego enim ut sic causæ intrinsecæ conceptum, esse conceptum partis, etsi ex pluribus causis extrinsecis inadæquatis, ipsa illa inadæquatio sine constitutione tertii, ponit adæquatam causam extrinsecam, cur in præsentem idem non diceretur. *Hinc aliter*

RESPONDETUR secundò conformiter ad dicta. Causas collectivè causare, construendo ly collectivè cum causare; sed non cum partibus, priorique modo sumptæ, erunt causa adæquata totius, & si priori modo non sumantur, erunt causa inadæquata.

INSTABIS. Hæc propositiones: Materia unita formæ; Materia, forma & unio sunt propositiones idem ex parte objecti significantes; Addi potest: Partes distributive acceptæ simul tamè causantes: Partes item collectivè acceptæ, sunt idem realiter. Ergò quidquid convenit uni convenit & alteri; sed materiæ unitæ formæ, partibus item distributive acceptis, convenit esse causam compositi: Ergò convenit etiam materiæ, formæ, & unioni, adeoque & partibus collectivè acceptis.

RESPONDET Oviedo, recentior Suar. & alii communiter, quòd quando aliqua sunt idem realiter, ut propositio quæ fit de uno, de alio verificetur, præter identitatem realem, est necesse, ut quando unum importat aliquid in recto, & aliud importet idem illud in recto, quod in præsentem non verificatur.

RESPONDETUR II. Committi in hac argumentatione fallaciam accidentis, quæ committitur, quando ex identitate duorum, arguimus aliquid convenire uni, quod convenit alteri, quantumvis id uni conveniat, non in quantum idem est, sed in quantum est quid diversum; partes autem distributive acceptæ, causant compositum, non in quantum idem sunt, cum collectivè acceptis, sed in quantum negant unitatem, & collectivem,

nem, quam unitatem, & collectionem, dicunt partes collectivè acceptas. Unde etiam consequenter dicitur, partes distributivè acceptas, includi in toto composito, sed non partes collectivè acceptas, collectivè enim acceptas, sunt ipsum compositum.

Objicit IV. Pontius, Per generationem substantialem debet produci aliqua substantia, sed nisi ponatur compositum tanquam tertia entitas, nihil potest tale ostendi.

RESPONDETUR. Modalistæ, produci unionem substantialem, in nostris principiis producitur totum, tanquam subiectum denominationis, nam de ratione substantialis generationis, non est productio substantiæ novæ, Physicè & realiter distinctæ, sed sufficit substantia formaliter distincta, quæ ut dixi, sit subiectum denominationis.

Objicit V. Idem. Compositum humanum distinguitur realiter à suis partibus collectivè acceptis, Ergò & reliqua composita. Antecedens probatur, actus vitalis visionis ocularis v.g. est unum accidens, quod quia unum est, in uno subiecto subiectari debet, nam idem accidens non potest subiectari in pluribus subiectis, hoc autem nullum erit subiectum, nisi ponatur compositum, esse quid unum, distinctum à partibus.

RESPONDETUR. Visionem ocularem tanquam in subiecto inhaesionis, recipi in solo oculo, adeoque recipitur in uno, in composito autem tanquam in subiecto denominationis, quod subiectum denominationis, quamvis non realiter, distinguitur tamen formaliter à partibus. Et certè illud compositum, quod est tertia entitas non poterit recipere actiones materiales, si sit spirituale, nec spirituales si sit materiale, præcipue cum illæ Actiones spirituales, possint habere subiectum spirituale.

INSTABIS I. de composito humano, idem dic, de reliquis compositis. Falsum est dicere: compositum est idem realiter cum forma, falsum etiam est dicere: quod compositum sit idem realiter cum materia. Ergò falsum etiam erit dicere compositum, est idem realiter cum materia & forma unitis, unio enim istorum, non facit nisi ut duplicetur falsum, quod sine conjunctione, tantum semel fuit falsum.

RESPONDETUR ex communi doctrina retorquendo argumentum. Palmus A non est idem realiter cum bipalmo, palmus etiam B, non est idem realiter cum bipalmo. Ergò neque A & B palmi, simul sumpti, sunt bipalmus. Directè autem ad argumentum dicitur, compositum non esse quidem idem realiter adæquatè cum materia, esse tamen inadæquatè realiter idem cum materia, idem dicendum de forma, plura autem inadæquata, faciunt adæquatam.

INSTABIS II. Si verum esset dicere, quod compositum substantiale, sit materia & forma unita simul sumptæ, sequeretur, quod anima rationalis, sit partialiter homo, materia item, hoc autem non potest dici: quia animal rationale cum consistat in indivisibili, singulæ illius partes, non partialiter, sed totaliter deberent esse homo. Quod si utraque pars dicit hominem totaliter. Ergò homo, bis est homo.

RESPONDETUR. Hic agi de composito Physicè, unde tantum sequitur, quod anima rationalis, posset dici pars hominis physicè sumpti; sed non pars hominis metaphysicè sumpti, quia homo Metaphysicè sumptus, desumitur simul ab utroque, animal enim non desumitur à sola anima & corpore, rationale item humanum; non à sola anima, sed ab anima & corpore, quia non ratiocinatur independentè à phantasmatis, saltemque exigentia illorum, hinc nec homo bis erit homo, sed semel homo, desumptus tamen non nisi ab utraque parte, si homo metaphysicè spectetur.

INSTABIS III. Si compositum, quod est homo, non est tertia entitas, sequitur quod compositum non habeat maiorem unitatem, quam acervus lapidum.

RESPONDETUR. Maiorem esse unitatem ratione habitudinum & ordinis, quia materia ordinatur per se ad formam, & forma ad materiam, habentque se sicut actus & potentia.

Continuatur Solutio.

Objicitur VI. ex Mastro. Omnis per se unitas, aliquam habet per se entitatem propriam, tanquam proprium fundamentum, sed unitas compositi per se unius, est unitas per se una. Ergò. Illud autem fundamentum non possunt esse entitates partium etiam unitarum, quia propria unitas requirit unam entitatem, partes autem etiam sub unione, non sunt una entitas sed plures.

RESPONDETUR. Per se unitatem posse esse duplicem, quandam per se unitatem sumptam, propter se unitatem, alicujus simplicis indivisibilis, & hæc requirit non entitates sed entitatem; alia est per se unitas, alicujus unius ex aliis, & unitas composita, & hæc non entitatem requirit, sed entitates. Talis autem unitas ex aliis, & unitas composita, est unitas compositi, quæ hoc ipso quia unitas compositi est, ut sit proportionata unitas, & ipsa, debet esse composita.

INSTABIS I. Si compositum substantiale, non esset nisi conjunctum ex materia & forma, tunc non esset magis unum, quam compositum per accidens, quod non est nisi conjunctum ex subiecto & accidente.

RESPON-

RESPONDETUR. Sicut compositum per accidens, est compositum per accidens, ita & unitas illius, est unitas per accidens, tanquam illi proportionata, quæ si comparatur ad unitatem compositi substantialis, non est tanta, sicut & majus est compositum substantiale, præ composito accidentali. In hoc autem major erit unitas substantialis compositi, quia mensura ostendens majorem vel minorem unitatem, est præcipuum in genere unitatis, sicut præcipuum in aliquo genere, est mensura categororum: & quia præcipuum in genere unitatis, est identitas, & post illam convenientia, cum major sit convenientia inter duo substantialia ad se ordinata, quam inter substantiam & accidens, ideo etiam erit & major unitas.

INSTABIS II. Sicut alia est unitas unionis, alia unitas identitatis, nam illa arguit duo indivisa, sed distincta, hæc arguit unum in se indivisum & indistinctum, ita quoque arguunt diversa subjecta, adeoque cum unitas unionis, fundetur in partibus, unitas identitatis, in toto, hoc planè eret diversum à partibus.

RESPONDETUR. Nullam esse unitatem compositi indivisam & indistinctam re, sed esse solum unitatem compositam, & si unitas unionis ab unitate identitatis requirer diversum subjectum, hoc posset ostendi non diversum subjectum re, sed modo se habendi; quia partes simul sumptæ distributivè tamen, sunt subjectum unionis, eadem autem sed collectivè sumptæ, sunt subjectum identitatis.

INSTABIS III. Et si partes compositi substantialis, respiciant se invicem, ut per se actus & potentia, adhuc tamen per hoc, non plius sunt unum ens, nec minùs distincta entia, quam substantia & accidens, sed per hoc tantum sunt magis unita; unde si totum substantiale non diceret nisi partes ad invicem proportionatas, ut, per se actus, per se potentia, adhuc tamen per hoc nò plius sunt unum ens, nec minùs distincta entia, quam substantia & accidens, sed per hoc, tantum sunt, magis unita. Unde si totum substantiale non diceret, nisi partes ad invicem proportionatas, non diceret aliquid absolutum, nisi materiam & formam, atque ita quidquid de absoluto diceretur, hoc totum dicerent etiam partes divisæ, nam unitas superaddita, est purus respectus.

RESPONDETUR. Etiam substantia & accidens, proportionatè, respiciunt se ut actus & potentia, verè enim forma accidentalis, ordinatur ad suum subjectum, & subjectum etiam, est capax illius formæ recipiendæ, cum tamen supponat argumentum, quòd solæ partes compositi substantialis, respiciant se ut actus & potentia. Sed

quidquid sit de hoc, nego quòd respicere se tanquam actum & potentiam substantialem, non sit major unitas, quam respicere se sicut accidens & subjectum substantiale, unitas enim, est exclusiva aietatis, major autem est aietas, inter accidens & subjectum substantiale, quam inter actum & potentiam substantiales, hinc minor aietas inter actum & potentiam substantiales, arguet majorem unitatem, non excludentem quidem distinctionem entitativam, includentem tamen identitatem generis, quod est substantia. Unde Actus substantialis & potentia substantialis, non minùs sunt distincta quam actus accidentalis, & potentia substantialis, si distinctio spectetur in genere entis, secùs si spectetur in alio genere v. g. substantiæ, & entis per se. Quòd autem: dicit arguens per hoc tantum reddi illa entia magis unita, id explicatione indiget, tam enim stricte alligatur accidens subjecto, quam forma substantialis, suæ materiæ, consequenter magis unitum, non pro alio supponit, quam quòd convenient in ratione substantiæ: unde ulterius negatur quòd unitas compositi, quæ ipsa debet esse composita, debeat dicere unum ens. Supposito autem quòd illa unitas sit composita, nego quòd partes divisæ, dicerent eandem unitatem, quam dicit compositum, nunquam enim entitates divisæ, dicunt unitatem compositionis.

INSTABIS IV. Unitas composita, per hoc quòd est composita, & distinguitur à simplici, plura dicit adæquatè & formaliter per se conjuncta, nam in hoc sensu compositum substantiale, diceretur tantum per se unum, unitate unionis, non autem unitate identitatis. Unitas igitur composita, ut à simplici distinguit, significat quòd illud, quòd dicitur per se unum, plura partialia includat in sua entitate, per modum per se actus, & per se potentia.

RESPONDETUR. Negando, quòd unitas composita, quæ competit composito substantiali, debeat esse unitas identitatis, si enim composita est, adeoque est ex uno *Idem*, & alio *Idem*, quæ erit unitas identitatis, quæ unitas identitatis involvit quidem *Idem*, sed non *Idem* & *Idem*, hoc ipso enim non esset unitas identitatis seu unitas ipsius *Idem*, sed potius foret unius *Idem*, & alius *Idem*, duo autem *Idem*, non est unitas. Unde hoc tantum sensu unitas composita identitatem involvit, quia hæc plura, sunt sibi in pluribus suis, *idem*: ad eum modum quò dicitur *idem* par, non per exclusionem multiplicis, quam involvit par *Idem*, sed per exclusionem alius in se multiplicis. Denique negatur, quòd per se unum, includat plura partialia in sua entitate, ab ipsis partialibus distincta.

INSTA-

INSTABIS V. Unitas unionis & unitas identitatis sunt diversæ realiter unitates, ergo non est idem à parte rei, dicere compositum esse per se unum, & partes per se unitas, quia illud indicat unitatem identitatis, hoc autem unitatem unionis.

RESPONDETUR, per se unum substantiale, indicat unitatem identitatis in genere substantiæ, sed non in genere entis, hoc enim non evincitur, si autem unum per se substantiale, non dicit identitatem in genere entis, non est necesse ut dicat identitatis unitatem; utendoque exemplo quod allegat Maffius, potest dici de acervo lapidum: Idem acervus lapidum non potest poni in pluribus locis, quamvis ly idem acervus, non supponat pro unitate aliqua identitatis, sed pro iisdem pluribus. Quod autem dicit Maffius acervum non esse totum à partibus distinctionem, neque totum esse ex his, sed cum his, cum tamen totum substantiale sit ex his, non autem est hæc duo; id non convincit. Nam si: *Est cum his* non arguit distinctionem realem in acervo, licet esse Petrum cum Paulo arguat distinctionem realem, cur esse *ex his* arguet distinctionem realem, cur item esse *ex his* non erit in re hæc duo, quæ habent rationem *ex his*, quia ad se ordinantur, per quod distinguuntur ab illis, quæ simpliciter duo sunt vel plura.

OBJICITUR VII. ex eodem. Saltem plus quam ratione distinguuntur partes unitæ & totum, nam sine ullo ordine ad intellectum, partes unitæ constituunt & causant totum, non tantum distributive sed etiam collectivè sumptæ, totum verò constituitur & causatur, illa sunt principia hoc autem principiatum, à parte rei materia & forma sunt plura, subiectant & terminant unionem, compositum est unum, & non plura, nec subiectat, nec terminat unionem, sed includit unionem, materiam & formam.

RESPONDETUR, negando quod partes unitæ collectivè sumptæ, constituant totum, & causent compositum constitutione nemine cogitante distincta à constituto, nego quod nemine cogitante partes collectivè sumptæ sint principia distincta à principiato; nego compositum, nemine cogitante esse unum, unitate distincta nemine cogitante, à pluribus unitis; hoc verum est, quod compositum non subiectet unionem, quia hoc subiectare spectat ad partem distributive sumptam, nec terminat etiam unionem, quia & hoc spectat ad partem distributive sumptam, si spectat ad partem distributive sumptam, cum pars distributive sumpta, distinguatur realiter inadaquate à toto, hoc ipso competet nemine cogitante parti subiectare vel terminare unionem, sed hoc non arguit intercedere alicuiam prædicatorum nemine cogitante inter partes

collectivè sumptas, & inter totum, de quotamen solo, est hic lis.

QVÆSTIO III.

De totis Possibilibus.

Sub hoc titulo tria proponi possunt, quæ videri est tractari à recentioribus. Primò, An possibile sit compositum constans materiâ & formâ spirituali. Secundò an possibile sit compositum quod neque ex materia, neque ex forma componatur. Tertio de opposito agendo compositioni & tamen toto inquiri potest: An possibile sit corpus completum simplex.

DIFFICULTAS I.

An sit possibile compositum ex materia & forma spirituali?

Affirmat Arriaga. Oviedo, consentitque Suar: Negat Hurt: recentior Suar. & Amicus Tom. 2. Dif. 3. Sec. 1. n. 30. Examinandæ veniunt implicantiæ.

I. IMPLICANTIA est, quâ utitur recentior Suar: Materia in tantum est possibilis, in quantum possibilis est forma, quæ ad illam essentialiter ordinatur. Sed ad materiam spiritualement nulla forma essentialiter ordinatur, quod ipsum probat. Quia forma solum ordinatur ad materiam, quæ illi interservit, atqui spiritualis materia nulli formæ potest interservire: quia non potest interservire formæ corporeæ, nam hæc in spirituali materia operationes corporeas exercere non potest, non etiam formæ spirituali, nam forma spiritualis solum indiget materiâ ad obeundas operationes aliquas corporeas.

RESPONDETUR. Quod forma solum indigeat materiâ, ad obeundas operationes aliquas corporeas, id verum est de præsentibus formis, non autem de possibilibus, eo quod non ostendatur implicantia in forma, quæ ad aliquas operationes, indigeat subiecto spirituali.

II. IMPLICANTIA est ex Amico: cujus argumentum propositum de Angelis, sic accommodari potest. Omnis compositio ex materia & forma, eo tendit ut mediante materiâ aliquam perfectionem acquirat forma, quam forma non habet ex se, sed forma spiritualis si ordinaretur ad materiam spiritualement, nullam acquireret perfectionem, neque in esse, neque in opera-

† x